

Australian Government

Дезинформации и вистини за коронавирусот (COVID-19)

МИТ: Коронавирусот може да се лекува со антибиотици или лекови против маларија

ФАКТ: Сè уште нема вакцина или лек против коронавирусот.

Истражувачите ширум светот вложуваат големи напори да развијат вакцина против вирусот. Неколку потенцијални вакцини сега минуваат низ клинички испробувања. Меѓутоа, не знаеме колку долго ќе трае развивањето на вакцината.

Истражувачите исто така го испитуваат користењето на нови и на веќе достапни лекови кои може да помогнат при лекувањето од коронавирусот. На пример, антивирусниот лек наречен ремдесевир е привремено одобрен во Австралија за лекување на луѓе со тешка форма на COVID-19. Други лекови што се испитуваат се тие што се користат за лекување на артритис, маларија и ХИВ. Тие лекови нема да излечат од коронавирусот, но може да го намалат бројот на луѓето заразени со вирусот и на сериозноста на случаите.

Затоа е важно да се заштитите со одржување на добра хигиена на рацете и на дишењето, со одржување на физичко растојание, да останете дома и се тестираат ако не се чувствувате добро, и да носите маска ако сте во подрачје со значително пренесување на болеста во заедницата, особено кога е тешко да се одржува физичко растојание.

МИТ: Децата се „супер-пренесувачи“ на COVID-19

ФАКТ: Иако помалите деца се познати како „супер-пренесувачи“ на микроби и воопшто на микроорганизми, како на пример на грип (influenza), досегашните докази за COVID-19 посочуваат дека пренесувањето од дете на дете во училиштата не е често. Натому, никаде во светот не постојат податоци што покажуваат дека помасовно заразување со овој вирус се случил кај помали деца. Иако е тоа можно, доказите сепак посочуваат дека децата не се супер-пренесувачи на вирусот што предизвикува COVID-19.

МИТ: Австралија не може да набави доволно медицинска опрема и материјал (респиратори, маски, комплети за тестирање)

ФАКТ: Австралија многу успешно ја израмни кривата, што значи дека одбегнавме зголемен притисок врз нашите болници.

Имаме големо количество лична заштитна опрема достапна во Австралија, при што поголемиот дел е произведен во Австралија и цело време испорачуван во Австралија. На пример, националните медицински резерви се добро снабдени и нарачаа повеќе од половина милијарда маски за испорака во фази во текот на 2021 година.

Советодавни одбори на Австралиската влада, вклучително Communicable Diseases Network Australia и Public Health Laboratory Network, често се состануваат за одново да ги проценат упатствата во однос на условите за тестирање на COVID-19, да обезбедат дека неопходното тестирање се спроведува со цел да се помогне на реакцијата на нашето јавно здравство на пандемијата на COVID-19.

МИТ: Поради COVID-19, австралиските болници нема да можат да се справат со зголемената побарувачка

ФАКТ: Австралија многу успешно ја израмни кривата, што значеше дека одбегнавме да го зголемиме притисокот врз нашите болници. Австралија има здравствен систем од светска класа, кој е способен - ако биде потребно - да се справи со дополнителна побарувачка за време на пандемијата на COVID-19. Тоа вклучува зголемен капацитет за дополнителен број болнички легла, медицинска опрема, материјали и медицински персонал, преку партнерство меѓу Австралиската влада, владите на државите и териториите, и приватниот здравствен сектор.

МИТ: Двонеделно општо затворање (lockdown) ќе го запре ширењето на COVID-19

ФАКТ: Воведувањето на рестрикции во период од две или три недели, за потоа да бидат укинати и животот да се врати во нормален тек, нема да го запре ширењето на COVID-19.

Мнозинството луѓе со COVID-19 имаат само благи или немаат никакви симптоми. Постои ризик дека со општо затворање во период од само две недели луѓе со COVID-19 кои немаат симптоми можат, без да знаат, да изложат други луѓе на вирусот кога сè ќе биде повторно отворено.

Најдобар начин да се забави ширењето на COVID-19 е одржување на добра хигиена на рацете и на дишењето, како и на физичкото растојание, да останете дома и се тестирате ако не се чувствувате добро, и да носите маска ако сте во област на пренесување на болеста во заедницата, а држењето физичко растојание не е можно.

Нашите здравствени стручњаци ќе продолжат секојдневно да го надгледуваат бројот на нови случаи во Австралија и таму каде има пренесување на вирусот. Тие потоа ќе дадат препораки врз основа на докази, како што се нови правила или рестрикции што треба да бидат спроведени. Секој треба да биде информиран со актуелните рестрикции посетувајќи ја веб-страницата www.australia.gov.au.

Misinformation and truths about coronavirus - 11112020 - Macedonian

МИТ: Тестирањето на сите ќе го запре ширењето на вирусот.

ФАКТ: Тестирањето не го запира ширењето на вирусот.

Еден од основните столбови на спречувањето и контролирањето на COVID-19 е навременото, скалабилно и точно дијагностичко тестирање. Дијагностичкото тестирање игра критична улога во дефинирањето на епидемиологијата на болеста, давајќи информации за справување со случаи и контакти, и пред сè во намалувањето на пренесувањето на вирусот.

Меѓутоа, негативен резултат на тест за COVID-19 не значи дека не сте изложени на ризик или дека не претставувате ризик за други луѓе. Вие може да имате негативен резултат на тест за COVID-19 откако сте биле изложени на SARS-CoV-2 (вирусот што предизвикува COVID-19), но пред да се појават симптоми. Затоа е толку важно да се одржува добра хигиена и физичко растојание, и да останете дома кога не се чувствувате добро. Овие постапки, заедно со целното тестирање, помагаат да се спречи пренесувањето на COVID-19 и на други заразни болести, намалувајќи го притисокот врз австралискиот здравствен систем.

Заради успешно справување на јавното здравство со зголемениот број случаи и појава на болест во некој регион, тестирањето да мора да биде внимателно насочено за да воспостави правилен баланс меѓу одржувањето на епидемиолошка контрола и заштитата на одржливоста на капацитетот на лабораториите и местата за тестирање.

Масовно тестирање на Австралијаните кои не покажуваат симптоми (асимптоматични) не е препорачливо. Таа стратегија на тестирање не е епидемиолошки оправдан, ниту економски ефикасен приод за идентификување на пренесувањето на болеста. Австралиската влада прифаќа дека може да има место за асимптоматско тестирање во конкретни контексти заради контрола на болеста и надгледување. Овие контексти вклучуваат области на појавување на болеста, популации со поголем ризик на пренесување на подрачја со ниско ниво на појавување, популации со значително висок ризик на изложеност, и популации во области со висок ризик на пренесување кои исто така се ранливи на сериозни болести ако се заразат.

Австралиската влада продолжува да препорачува стратегиите на тестирање, вклучително програмите за проверка на работните места за асимптоматични луѓе, да се подготват во консултација со релевантни здравствени власти и директори на лаборатории. Тоа е за да се обезбеди дека се применети најсоодветни и ефикасни приоди. За повеќе информации за ставот на Австралиската влада во однос на масовно асимптоматско тестирање, ве молиме видете на веб-страницата на [Department of Health](#).

МИТ: Комплетите за тестирање не даваат точни резултати

ФАКТ: Тестовите на COVID-19 во Австралија се многу точни. Сите методи на тестирање во Австралија беа сестрано проверени. Тие и натаму се внимателно надгледувани од Администрацијата за терапевтски средства (Therapeutic Goods Administration - TGA) и низ задолжително учество во програми за проверка на квалитетот кои беа подготвени конкретно за SARS-CoV-2 (вирусот што предизвикува COVID-19).

Во Австралија, лабораториското тестирање на верижната реакција на полимеразата (PCR) е најдобар можен тест за дијагностицирање на акутна инфекција со SARS-CoV-

2 и за да се направи тестот потребно е земање на респираторен примерок. PCR тестовите се многу чувствителни и ги откриваат најмалите генетски делчиња специфични за SARS-CoV-2 во респираторниот примерок.

За секоја технологија на тестирање што е нова во Австралија е потребна многу внимателна процена од TGA, заради обезбедување на квалитет и веродостојност на резултатите и за да се овозможи нејзино легално испорачување. За ажурирани информации за тоа кои тестови на COVID-19 се вклучени во Австралискиот регистер на терапевтски средства (Australian Register of Therapeutic Goods), ве молиме посетете ја веб-страницата на TGA на: www.tga.gov.au/covid-19-test-kits-included-artg-legal-supply-australia.

МИТ: Коронавирусот е измама

ФАКТ: COVID-19 го предизвикува еден вирус (SARS-CoV-2) кој е дел од големо семејство вируси кои можат да предизвикаат респираторни инфекции кај луѓето и животните. Тие инфекции може да бидат од обична настинка до посериозни болести. COVID-19 се шири меѓу луѓето преку ситни капки и загадени површини.

Во Австралија, Викториската референтна лабораторија за заразни болести (Victorian Infectious Diseases Reference Laboratory - VIDRL) при Институтот за инфекции и имунитет Peter Doherty беше првата лабораторија надвор од Кина што го изолира SARS-CoV-2. VIDRL го сподели изолираниот вирус со други австралиски лаборатории, со Светската здравствена организација и со други земји, за да овозможи развој, проверка и одобрување на дијагностички тестови на COVID-19.

Австралија има среќа што е поддржана од стручна мрежа на јавни и приватни патолошки лаборатории со способност и соодветна акредитација да го откријат и потврдат SARS-CoV-2. Способноста на тие лаборатории да го зголемат нивниот капацитет на тестирање беше суштествена за успехот на Австралија да ја израмни кривата и да ги одбегне уништувачките стапки на инфицирање видени во други земји. Информации за бројот на луѓето со COVID-19 и на смртните случаи од болеста се собираат во Австралија и ширум светот. Australian Department of Health секојдневно ги објавува тие податоци.

МИТ: Маските се неефикасни и/или небезбедни.

ФАКТ: Маските, кога се употребуваат заедно со други мерки на претпазливост, како што се добрата хигиена, физичкото растојание и останувањето дома и тестирањето кога не се чувствувате добро, помагаат да се забави ширењето на COVID-19.

Бидејќи како мнозинството респираторни вируси SARS-CoV-2 (вирусот што предизвикува COVID-19) главно се пренесува преку ситни капки што го содржат вирусот, што се создаваат кога заразеното лице зборува, кашла или кива. Пренесување исто така може да биде преку заразени површини. Маска може да користи некое лице со респираторна вирусна инфекција, вклучително COVID-19, со или без симптоми, за да ги заштити другите луѓе со тоа што го намалува ширењето на заразените респираторни капки. Здравствените работници и работниците за нега користат маски за да се заштитат кога не можат да одржуваат физичко растојание од лице со респираторна инфекција, вклучително со COVID-19.

Носењето маска е само еден чекор во забавувањето на ширењето на COVID-19 и не е замена за други мерки на претпазливост. Важно е да се продолжи со одржувањето на добра хигиена на рацете и на дишењето, на физичкото растојание и да се остане дома и направи тест кога не ви е добро.

Нема докази дека носењето маска е небезбедно или дека тоа создава проблеми како што е недостиг на кислород. Здравствените работници носеле маски долго време во текот на многу години без такви проблеми.

Редовно отворајте ја оваа веб-страница за да бидете информирани за значајни настани во реакцијата на Австралиската влада на појавата на COVID-19.

[SBS](#) исто така има низа информации за COVID-19 на вашиот јазик. Исто така, може да користите апликации (apps) за мобилен телефон и линкови на пребарувачи (browser extensions) за да преведете владини информации. Побарајте некој што одговара на вашите потреби.

За дополнителни информации на англиски, посетете ја веб-страницата www.australia.gov.au.